

RAKENNUSLUPAHAKEMUKSEEN LIITETTÄVÄT PÄÄPIIRUSTUKSET

Perustuu asiakirjoihin: *Rakentamislaki 750/2023*, Suomen rakentamismääräyskokoelma, Ympäristöministeriön ohje rakentamista koskevista suunnitelmista ja selvityksistä YM3/601/2015, TopTen-kortti OHJE ARK 11 D, ja RT-kortisto.

Sinisellä värillä ja kursiivilla fontilla merkityt kohdat ovat Vantaan rakennusvalvonnan täsmennyksiä.

1. YLEISTÄ

Ympäristöministeriön asetuksen mukaan:

”Rakennuslupahakemuksen liitteenä oleviin pääpiirustuksiin on sisällyttävä riittävät tiedot sen arvioimiseksi, täyttävätkö ne rakentamista koskevat säännökset ja määräykset sekä hyvän rakennustavan vaatimukset. Lisäksi pääpiirustuksiin on sisällyttävä tiedot seikoista, joilla voi olla vaikutusta rakennuksen tai rakennuspaikan turvallisuuteen tai terveydellisiin oloihin taikka naapurien asemaan, tiedot rakentamisen soveltuvuudesta rakennuspaikalle, ympäristöönsä” sekä *hankekohtaiset erityispiirteet*.

”Kuhunkin piirustukseen on sisällyttävä nimiö, joka sisältää suunnitelman yksilöintitiedot ja tiedot suunnittelijasta.” *Nimiössä on oltava asianmukainen päiväys versiohallinnan kannalta.*

”Piirustusten mittakaavan on oltava asian käsittelyn kannalta tarkoituksenmukainen ja piirustusten on oltava ilmoitetun mittakaavan mukaisia.”

”Piirustuksiin on sisällyttävä materiaalimerkinnot ja käytetyt merkinnot on tarvittaessa selitettävä.”

2. ASEMAPIIRROS

2.1 YLEISTÄ

Asemapiirroksessa esitetään rakennuspaikka sen lähiympäristö ja naapurit. Lähiympäristö käsittää viereiset ja pääosin myös vastapäiset kiinteistöt.

Asemapiirustukseen tulee selkeästi merkitä ei-luvanvaraiset rakennukset ja rakennelmat seuraavasti: ”Rakennus/rakennelma ei ole luvanvarainen eikä lupapäätös koske sitä.”

2.2 ASEMAPIIRROKSESSA ESITETÄÄN:

1. Rakennuspaikan rajat mittoineen, *rakennuspaikan korkeusasemat N2000 korkeusjärjestelmän mukaan*
2. Lähiympäristön kiinteistöjen sekä kaava-alueella korttelin, katualueiden ja muiden alueiden rajat
3. Kiinteistön ja sitä rajoittavien alueiden tunnuksat sekä kaava-alueella katujen ja teiden nimet
4. Kaava-alueella *asemapiirroksen yhteydessä erillinen ote* asemakaavasta korttelia, tonttia ja olemassa olevia rakennuksia koskevalta alueelta määräyksineen. *Asemakaavan hyväksymisajankohta. Kohdetontin asemakaavamääräykset vähintään.*

5. Rakennuspaikan kulmapisteiden, rajojen sekä piha-alueiden suunnitellut ja olemassa olevat korkeusasemat ja korkeussuhteet korkeusluvuin ja korkeuskäyrin sekä lähiympäristön kiinteistöjen korkeussuhteet riittävän laajasti rakennuspaikan ulkopuolella
6. Rakennuspaikalle rakennettavat, siellä olevat ja sieltä purettavat rakennukset ja rakennelmat sekä lähiympäristön rakennukset
7. Rakennuspaikan eritelty kerrosalalaskelma, autopaikkalaskelma, jollei niitä tehdä erillisinä selvityksinä (*Topten: Asuinrakennuksen pinta-alataulukko, 115 08 c*). Asemapiirroksen selitteeseen

8. Rasitteet

9. Suunnitellut lisärakentamis- ym. varaukset

10. Paloluokka ja palokuormat

2.3 RAKENNUKSEN TIEDOT ASEMAPIIRROKSESSA:

1. Rakennuksen etäisyys tontin rajoista ja nurkkapisteistä. *Rakennusosien etäisyys naapurin rakennuksista, kun alle 8 metriä*. Päämitat ulkoseinien ulkopinnoista mitattuna ja kerrosluku
2. *Sisäänkäyntien paikat ja porrashuoneiden tunnuksat, tarvittaessa merkittävät esteettömät sisäänkäynnit ja varaus esteettömälle kululle (luiska % /nostin)*
3. Korjaus- tai muutostyötä koskevassa piirroksessa olemassa olevan rakennuksen muutettava osa
4. Rakennuspaikan rajoittuessa rantaan rakennuksen etäisyys rantaviivasta
5. Suunnitellun rakennuksen nurkkapisteiden suunnitellut ja olemassa olevan rakennuksen viralliset korkeusasemat *N2000 korkeusjärjestelmän mukaan. Suunnittelutarvealueella rakennuksen etäisyys tien keskiviivasta*
6. Alimman viemäroidyn tason korkeusasema *N2000 korkeusjärjestelmän mukaan* sekä yleisen viemärin padotuskorkeus ja vesimittarin sijainti
7. Vesijohdot ja viemärit kaivoineen, viemärien johtaminen kiinteistön rajalta yleiseen viemäriin (*tarvittaessa erillinen kvv-asemapiirros pääpiirustuksena*)
8. Sadevesi- ja perusvesikaivot sekä hulevesien ja perustusten kuivatusvesien käsittely, *liitoskaivot ja/ tai purkupaikat (tarvittaessa erillinen kvv-asemapiirros tai hulevesisuunnitelma pääpiirustuksena)*
9. Rakennuksen sijoittamiseen vaikuttavat kaapelikanavat, *kaukolämpö*, voimajohdot ja *maakaasuputket varoalueineen yms.*
10. Vesihuoltolaitoksen verkoston ulkopuolisella alueella talousvesikaivon ja jätevesien käsittelylaitteiden, kaivojen ja imeytyskenttien sijainti sekä puhdistettujen jätevesien purkupaikka;
11. Muut rakennusta palvelevat liittymät
12. *Naapurin alueen käyttäminen hakijalle välttämättömän rakennustyön tekemiseksi (MRL 149 a §)*
13. *Rakennuksen ulkovaipan äänieristys vaatimukset ja niiden toteutus*
14. *Rakennuksen palo-osastoinnit, suojaustasot ja savunpoisto, paloasiat piirustuksiin punaisella*

2.4 PIHA-ALUEEN TIEDOT ASEMAPIIRROKSESSA:

1. Pääsy piha-alueelle, kiinteistön jalankulku ja ajoneuvoliikennejärjestelyt, pelastustiet *nostopaikkoineen*, luiskat (*%*), portaat (*n/e*), tukimuurit ja aidat korkeuksineen sekä pihan pintamateriaalit
2. Säilytettävät ja muutettavat leikkipaikat, oleskelualueet, *polkupyöräsäilytys*, autopaikat (*myös liikkumisesteisille esim. ISA-tunnus, sähköautopaikat (733/2020 Laki rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä)* sekä muut pihajärjestelyt *kuten lumitila, jätehuolto ja erilaiset rakenteet*
3. Väestönsuojan uloskäynnit
4. Kiinteistön käyttöön ja huoltoon kuuluvat tilat, *iv- ja savunpoistotekniset kuilut ja laitteet sekä rakennelmat ja paikat piha- alueella, esim. jätejärjestelyt ja tonttiopaste*
5. Säilytettävät istutukset ja puusto, poistettavat puut sekä istutettavat alueet *selkeästi erottuvin piirustusmerkein*
6. Ranta-alueella rantaviivan käsittely ja laiturit
7. *Pientuulivoimalat*, maanalaiset öljysäiliöt, maalämpöputket ja -kaivot (*energiakaivot*) ja niiden *etäisyys tontin rajoista ja rakennuksesta*
8. *Ulko-oleskelualueiden meluntorjuntavaatimukset ja niiden toteutus*

2.5 MUUTA HUOMIOITAVAA:

Suojelukohteiden osalta on syytä huomata, että kaavoituksessa määriteltyjen suojelukohteiden lisäksi asemapiirrokseen on tarvittaessa sisällytettävä muinaismuistolain rauhoittamat, kirkkolainsäädännön mukaan suojellut sekä rakennusperinnön suojelusta annettuun lakiin perustuvat suojelun kohteet. Lisäksi asemapiirrokseen on sisällytettävä tieto kohteen sisällymisestä valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kaupunkiympäristöön, arkeologinen intressi sekä kuuluminen valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen.

3. POHJAPIIRUSTUS JA LEIKKAUSPIIRUSTUS SEKÄ RAKENNETYYPIT

3.1 YLEISTÄ

Pohjapiirustuksiin on sisällyttävä piirustukset rakennuksen jokaisesta kerroksesta tai tasosta, sekä vesikatosta (yksiasuntoisia pientaloja ja vastaavia lukuun ottamatta). Pohjapiirustuksiin on sisällyttävä myös tieto palo-osastoista ja poistumisalueista. Kutakin leikkauspiirustusta vastaava kohta ja katselusuunta on merkittävä.

Leikkauspiirustuksiin on sisällyttävä pituus- ja poikkisuuntaiset piirustukset rakennuksen erityyppisistä osista siten, että ilmenee tarkoituksenmukaiset tiedot. Piirustuksiin on sisällyttävä tieto palo-osastoista ja poistumisalueista, *savunpoistoista* sekä räystäiden palokatkoista, *paloasiat piirustuksiin punaisella*. Leikkauspiirustuksen on rakennuspaikan maanpinnan osalta ulotuttava viereisiin ja vastapäisiin rakennuksiin rakennuspaikan ulkopuolelle. Täten varmistetaan rakennuksen paloteknisten etäisyysvaatimusten täyttyminen ja hulevesien valunnan järjestelyt.

Rakennuksen korjaus- tai muutostyössä tulee pohja- ja leikkauspiiruksissa näkyä koko rakennus ja niihin on lisäksi sisällyttävä toisistaan erottuvin merkinnöin tieto purettavista, säilyvistä ja uusista rakenteista.

3.2 RAKENNETYYPI

Pääpiirustuksissa esitetään rakenteista vain perusratkaisut. Rakennetyyppikuvauksissa esitetään ulko- ja väliseinä-, ala-, väli- ja yläpohja- sekä vesikattorakenteet; hormi-, roilo- ja mahdolliset savuhormirakenteet. Kunkin rakenteen materiaalit, lämmön-, veden-, kosteuden-, ääneneristysten ja palotekniset ominaisuudet (*myös pintojen luokkavaatimukset*). Kuvauksista tulee käydä ilmi kyseisen vaatimustason määräysten täyttyminen.

Haettaessa lupaa olevien rakenteiden muuttamiseen, tulee rakennetyypistä selkeästi ilmetä, mikä rakenteen osa on vanha ja mikä on uusi. Myös vanhan rakenteen rakennekerrokset tulee eritellä.

Merkinnöissä mainitaan sekä vaatimustaso, että rakenteen kyseinen arvo. Lisäksi merkinnästä tulee ilmetä mihin määräykseen tai tietoon vaatimustaso pohjautuu. Jos kyseessä on arvio, tämä tulee mainita.

Rakennetyyppien paikannus merkitään pohja- ja leikkauspiirroksiin. Rakennetyypit esitetään erillisenä tiedostona, *omana piirustuksena, A4-vihkona* tai leikkauspiirustuksissa (yksiasuntoisissa pientaloissa tai vastaavissa).

Yksityiskohtaisemmat rakennekuvaukset ovat osa hankkeen erityissuunnitelmia.

3.3 POHJAPIIRROKSESSA ESITETÄÄN:

1. Rakenteet sekä niissä olevat aukot, kuilut, roilot, hormit ja alakattojen alueet, *vinokattoisissa tiloissa h=1600 ja asuintiloissa h=2200 sekä 2400(pientalot)/2500(kerrostalot) linjat*
2. Vaipan ulkopuoliset ja alapohjan alaiset rakenteet ja laitteet (kuten pumppaamo)
3. Ovien *ja ikkunoiden* aukeamissuunta sekä tarvittavat kynnykset *ja ikkunapenkit*
4. *Lasirakenteet*, kiinteät kalusteet ja varusteet
5. Vesipisteet ja lattiakaivot
6. Huoneiden ja tilojen käyttötarkoitus, *tarvittavat vapaat kääntymistilat (invaympyrät)*
7. Palo-osastojen rajat/osastoivien rakennusosien paloluokat (*tulee merkitä punaisella*), *savunpoisto: ikkunat, luukut, ohjauskeskus ja laukaisupaikka*
8. *Palopostien ja kuivanousujen paikat sekä sammutusreitti maanalaisiin tiloihin*
9. *Ikkunoiden ja ulko-ovien ääneneristävyysvaatimukset ja ääneneristävyysarvot. Ikkunoiden ja ulko-ovien ääneneristysvaatimusten osalta voidaan monimuotoisissa tapauksissa viitata myös erilliseen ääneneritysselvitykseen*
10. Rakennuksen, osien päämitat *ja kerrosalat*
11. Ulkoseinien ja tarvittaessa muiden rakenteiden etäisyys lähirakennuksista *kun etäisyys alle 8 metriä*
12. Kerroksien ja tasojen korkeusasemat *N2000 korkeusjärjestelmän mukaan*
13. Uloskäytävien leveydet
14. Porrashuoneiden, porrassyöskyjen ja tasanteiden mitoitus
15. Luiskien kaltevuus ja mitoitus
16. Liikkumis- ja toimimisesteisille soveltuvien hissien mitat/vapaa tila hissien edessä

17. Liikkumis- ja toimimisesteisille tarkoitettujen wc- ja pesutilojen mitoitus, *sekä varusteet*

18. Huollon kulkuvaraukset: käynnit alapohjaan ja jokaiseen ullakon/yläpohjan palo-osastoon, porras iv-konehuoneeseen, sisäpuolinen käynti vesikatolle jos kerroksia kolme tai enemmän

19. Suunnitellut varaukset, kuten hissi, tulisija (rakenteiden kantavuus), aurinkokeräimet, -paneelit, pientuulivoimalat (tekniikan sijainti)

3.4 TEKSTIOSASSA ESITETÄÄN:

1. Ilmanvaihdon tapa tai järjestelmä, jolla tulo- tai korvausilma ja ilmanpoisto suunnitellaan
2. Selostetaan talousveden hankinta ja jäteveden käsittely
3. Lämmityksen ja jäähdytyksen tapa tai järjestelmä
4. Rakennuksen/rakennuksen osan paloluokka, *palovaarallisuusluokka*, suojaustaso, palokuorma ja savunpoistojärjestelyt
5. Rakennuksen vaippaan kohdistuva äänieristysvaatimus ja toteutus

3.5 YLEISTÄ

Leikkauspiirustukseen on sisällyttävä tieto suhteista ja liittymisestä viereisiin rakennuksiin riittävän laajasti, vähintään viereisten ja vastapäisten kiinteistöjen osalta ja keskusta-alueilla vähintään viereisten ja vastapäisten korttelien osalta. Piirustuksesta tulee käydä ilmi tontin rajat, liittyminen naapurikiinteistöihin ja katualueisiin (aidat, istutukset, hulevesien käsittely).

Leikkauspiirrosten lukumäärä ja kohdat tulee valita niin, että siitä käy ilmi rakennusluvan kannalta olennaiset palotekniset ja muut asiat.

3.6 LEIKKAUSPIIRROKSISSA ESITETÄÄN:

1. Rakenteet ja rakennusosat *rakennetyyppitunnuksin*, sekä niissä olevat aukot ja ulkonemat, portaat, luiskat, hissi- ja muut kuilut. *Rakennetyyppien tekniset olennaiset vaatimukset*.
2. Rakennuksen ja sen osien sekä rungosta ulkonevien osien pysty- ja vaakasuuntaiset päämitat
3. Kerroskorkeudet ja kerrosten ja tasojen korkeusasemat *N2000 korkeusjärjestelmän mukaan*
4. Vapaa korkeus ulkonemien alla sekä ajo- ja kulkuaukkojen vapaa korkeus
5. Huoneiden, tilojen ja kulkuväylien vapaa korkeus, *vinokattoisissa tiloissa h=1600 ja asuintiloissa h=2200 sekä 2400 (pientalot) / 2500 (kerrostalot) -linjat*
6. Ylä-, väli- ja alapohjien rakenteiden kokonaismitat
7. Ikkunapenkkin ja suojakaiteiden korkeudet korkeusmittoina piirroksissa tai mitoitus selostetaan
8. Parvet, alakatot; myös vaipan ulkopuoliset rakenteet, rakennusosat kuten räystäät *ja vesikaton suojavausteet*
9. Sokkelin, räystään, vesikaton harjan tai muun ylimmän osan korkeusasemat korkeuslukuina tai tarvittaessa korkeusmittoina maanpinnasta, lisäksi vesikaton kaltevuus ja varusteet
10. Aurinkokeräimet, *pientuulivoimalat, ääniloukut* sekä alapohjan alaiset rakenteet

11. Maanpinnan ja julkisivupinnan leikkauskohdan, julkisivupinnan ja vesikaton pinnan leikkauskohdan, *sokkelin, räystäään, vesikaton harjan tai muun ylimmän osan korkeusasemat korkeuslukuina tai tarvittaessa korkeusmittoina maanpinnasta lisäksi vesikaton kaltevuus*

12. Olemassa oleva maanpinta ja suunniteltu maanpinta *korkeusasemineen N2000 korkeusjärjestelmän mukaan*, sekä rakenteet kuten ulkonemat, kuilut ja tukimuurit

13. Salaojien sijainti rakennuksen välittömässä läheisyydessä tarvittavassa laajuudessa

14. Kolmiulotteinen kiinteistöjaotus

15. *Tontin rajat sekä* piha-alueen pinta korkeusasemineen ja tarvittaessa vietto riittävän pitkälle myös naapurin puolelle, jotta voidaan osoittaa tontin pintavesien poisjohtaminen ja esittää mahdolliset täytöt ja leikkaukset sekä todeta rakennuksen paloteknisten etäisyysvaatimusten täyttyminen

16. Palo-osastojen rajat ja rakenteiden paloluokat punaisella

3.7 MUUTA HUOMIOITAVAA:

Monimuotoisten rakennusten kohdalla osa julkisivuista esitetään samassa kuvassa niihin liittyvien leikkausten kanssa. Leikkauspiirustuksista käy ilmi mahdolliset suojelunarvoiset tai muuten arvokkaat tilat, sisustukset ja rakenteet.

4. JULKISIVUPIIRUSTUS

4.1 YLEISTÄ

Julkisivusuunnitelmiin on sisällyttävä tontin rajat sekä tieto suhteista ja liittymisestä viereisiin rakennuksiin riittävän laajasti, vähintään viereisten ja vastapäisten kiinteistöjen osalta ja keskusta-alueilla vähintään viereisten ja vastapäisten korttelien osalta. Korttelijulkisivut esitetään tarvittaessa erillisin piirustuksin: *värilliset kohtisuorat projektiot ja perspektiivikuvat. Rakennuksen korjaus- tai muutostyössä piirustukseen on lisäksi sisällyttävä koko julkisivu muutosalueiden rajoiheen, jos korjaus- tai muutostyö vaikuttaa rakennuksen julkisivuun.*

4.2 JULKISIVUPIIRUSTUKSEEN ON SISÄLLYTTÄVÄ:

1. Maanpinnan ja julkisivun leikkauskohdan, räystäään sekä vesikaton harjan tai muun ylimmän osan korkeusasemat korkeuslukuina tai korkeusmittoina maanpinnasta
2. Vesikattopinnat ja kattokaltevuudet
3. Ulkoseinän näkyvät rakennusosat ja pinnat kiinteine laitteineen
4. Pintojen, rakennusosien ja laitteiden materiaalit, pintakäsittelyt ja värit
5. Muut rakennuksen ulkopuolella näkyvät rakennuksen toimintaan, ulkoasuun tai tyyliin vaikuttavat seikat
6. Ilmansuunta, johon julkisivu näkyy

4.3 JULKISIVUPIIRUSTUKSESSA ESITETÄÄN:

1. Ikkunat/ikkunajaotus, syvennykset ja ulkonemat; ovet ja portit
2. Ulkotasot, katokset, parvekkeet; ulkoportaot ja luiskat kaiteineen ja käsijohteineen, hätäpoistumisreitit pudottautumiskorkeus maahan
3. Räystäslinja
4. Sokkelilinja
5. Näkyviin jäävät pilarit ja palkit
6. Julkisivupinnan ja rakennusosien koristelu (tarvittaessa osapiirroksin); luukut, aukot ja säleiköt (ilmanvaihtojärjestelmään kuuluviin aukkoihin ja säleikköihin merkitään ilman sisäänotto ja poisto; savunpoistoon tarkoitetut ikkunat ja luukut merkitään)
7. Savupiiput ja pientuulivoimalat (korkeus vesikatosta tai sen huipun korkeusasema merkitään)
8. Palopostit, putkistot, lauhduttimet, *ilmalämpöpumput*, aurinkokeräimet, *-paneelit* ja muut näkyvät laitteet
9. Mainoslaite *ja/tai mainostilavaraus* sekä muut ulkoseinästä tai vesikaton pinnasta ulkonevat kiinteät laitteet, varusteet ja valaisimet
10. Kiinteät aurinkosuojat; ilmanvaihto- ja hissikonehuoneet; talotikkaat, kattotikkaat, kattosillat ja lumiesteet; lautasantennit, aurinkokerääjät *ja -paneelit*, vedenpoistojärjestelmät
11. Julkisivujen palokatkojen sijainnit punaisella (erityisesti: palomuurit, palavat julkisivu- ja eristemateriaalit, nauhaikkunat yms.)
12. Oleva maanpinta ja suunniteltu maanpinta, jos niiden korkeussuhteissa on eroa
13. Tontin rajat, aidat ja tukimuurit perustuksineen sekä rakennuksen tai rakennelman muu osa
14. Suunnitellut varaukset, kuten parvekelasitukset, savupiiput, aurinkokerääjät, -paneelit ja pientuulivoimalat, *joihin varautumiseen haetaan lupa (kantavuus, kaupunkikuva)*

5. MUUT ASIAT, LISÄTIETOA RAKENNUSVALVONNOISTA:

Värien käyttö: väritetyt julkisivut, punaisella värillä tehdyt paloturvallisuuteen liittyvät merkinnät
IFC-yhteensopivat tietomallit

Päivämäärä

Pääsuunnittelija tai rakennussuunnittelija